

Samråd inför beredning av jakt på Sveriges sälarter 2026–2027 Yttrande från Vilda Djurens Skydd

Ärendenummer: NV-25-040296, NV-25-040298, NV-25-040299

Föreningen Vilda Djurens Skydd önskar att lämna synpunkter på Naturvårdsverkets samråd gällande licens- och skydds jakt på gråsäl, knubbsäl och vikare inför jaktåren 2026–2027.

Vår organisation verkar för vetenskapligt förankrad, rättssäker och djurskyddsmässigt acceptabel viltförvaltning i linje med EU:s art- och habitatdirektiv, försiktighetsprincipen och svensk djurskyddslagstiftning.

Efter genomgång av Naturvårdsverkets samrådshandlingar samt tidigare beslutsunderlag och forsknings sammanställningar lämnar vi följande synpunkter.

Övergripande bedömning

Vi anser att:

- den föreslagna omfattningen av jakt – särskilt ökningen till 1 350 gråsäl – är otillräckligt försiktighetsbaserad då osäkerheten kring jakten är stor och sälens faktiska påverkan inte är helt klarlagd
- djurskyddsaspekter inte har getts tillräcklig tyngd,
- alternativa lösningar inte prövats eller implementerats i tillräcklig omfattning för att motivera omfattande jakt
- nuvarande rutiner för bärgning och uppföljning av skadeskjutning innebär betydande djurväl-färds- och kontrollproblem.

Skador och påverkan orsakad av säl

Naturvårdsverket redogör för fiskeskador och påverkan på kustfiskbestånd. Samtidigt visar aktuell forskning att kopplingen mellan sälpredation och beståndskollaps hos sill, strömming och torsk är långt ifrån entydig.

Studier från Stockholms universitet och SLU pekar på att industriellt trålfiske, förändrad näringsväv och klimatpåverkan är avgörande faktorer, medan sälarnas roll ofta överskattas. I SLU-arbeten framhålls dessutom att sälars diet är flexibel och att predatorers effekter på fiskbestånd måste analyseras ekosystembaserat – inte isolerat som ett förvaltningsproblem.

Sälen blir den som är skyldig när det är människan som är orsak till problemen inte sälen. Naturvårdsverket borde ställa större krav på regeringen gällande ett anpassat fiske i stället omfattande licensjakt på säl.

Antal sälar som får fällas

Naturvårdsverket föreslår en höjning av gråsälkvoten till 1 350 individer samt fortsatt omfattande skydds jakt på knubbsäl och vikare.

Vi ser flera problem:

Försiktighetsprincipen: även om populationerna i dagsläget bedöms ha gynnsam bevarandestatus är historiken med massdöd, miljögifter och reproduktionsstörningar väl känd. Storskalig jakt reducerar populationernas buffertkapacitet inför framtida kriser.

Bristande kunskap om verklig dödlighet: betydande mörkertal kring skadeskjutningar och ej bärgade djur gör att faktisk total dödlighet är okänd.

En kraftig sänkning av antalet individer av alla sälararter bör ske. Vikare bör helt undanhållas från jakt då det är en isolerad och utsatt population

Jakttider och djurskydd

Jakttiderna bör i högre grad anpassas för att minimera risk för att dräktiga honor skjuts samt för att undvika perioder med pälsbyte med hög stressnivå.

Annan lämplig lösning

Icke-letala åtgärder såsom sälsäkra redskap, tidsbegränsat fiske och skydd av lekområden måste prioriteras före jakt. Ekonomiskt stöd till fiskare för förebyggande insatser bör byggas ut betydligt. Att prioritera jakt framför icke-letala lösningar är fel väg att gå. Större krav bör först ställas på skyddsåtgärder

Båtanvändning, bärgning och provtagning

Den minskande andelen bärgade sälar är allvarlig ur djurskyddssynpunkt. Skadeskjutna djur riskerar att dö långsamt, och utebliven provtagning underminerar adaptiv förvaltning.

Jakt från båt bör förbjudas

Vi invänder mot att Naturvårdsverket fortsatt godkänner jakt från båt. Vid jakt från en guppande båt på säl är förhållandena för direkt dödande skott sämsta tänkbara. Skottet måste träffa hjärnan som är av en persikas storlek vilket kräver en oerhört duktig skytt, så är många gånger inte är fallet, tex vid kommersiella jaktevent på säl.

Vid skadeskjutning försvinner sälen ner i djupet och kan omöjlig uppspåras och avlivas. Av 28 § Jaktlagen framgår att: Om vilt har skadats vid jakt, ska jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att viltet ska kunna uppspåras och avlivas, vilket i princip blir omöjligt vid jakt från båt. Därmed tillåter Naturvårdsverket en jakt som innebär att jägaren implicit kommer att bryta mot jaktlagen.

Sammanfattande krav

Vilda Djurens Skydd uppmanar Naturvårdsverket att:

1. Inte höja gråsälkvoten och minska kvoterna på de andra arterna innan oberoende vetenskaplig helhetsanalys presenterats.
2. Stärka djurskyddsvillkoren vid all säljakt.
3. Prioritera icke-letala åtgärder.
4. Förbjuda jakt från båt

För Vilda Djurens Skydd

Magnus Orrebrant

Ordförande